

FEJÉRMEGYELI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 2 K | 1 óra 2.50 K
1 évre 24 K | 1 évre 30 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon: 208.

Felolós szerkesztő: Hajós József.

A polgármester jubileuma.

Megirtuk, hogy Saára Gyula dr. polgármester betöltötte működésének tizedik évét. A város tisztikara ez alkalomból lelkes óvációban részesítette a polgármestert. Szerdán délelőtt 11 órakor Kerekes Lajos dr. főjegyző vezetésével testületileg keresték fel a polgármestert, hogy kifejezzék neki jókívánataikat és a jubileum alkalmából üdvözöljék. Kerekes Lajos dr. főjegyző beszédét — teljes egészében itt közöljük:

Kedves polgármesterünk!
A háború első éveiben elteltünk attól a hagyományos szokástól, hogy a tisztikar fejét legálább újév alkalmából a szeretet és megbecsülés demonstrálásai testületileg üdvözöljük.
Nem csoda. Hiszen a nagy világháború szívünk minden dobbanását, vérünk minden cseppjét minden érdeklődésünket és minden energiánkat beleállította veszélyben forgó nemzeti létérdekeink szolgálatába.

Ezzel a súlyos válságként fejünk feletti lebegő nemzeti létkérdéssel, ezzel a mindent átjáró hazafias életérdekkel szemben minden másnak egy időre el kellett nemulnia.

Ha ma kivételt teszünk s a mi, benső tisztviselői életünknek is szentelünk néhány komoly szót és gondolatot, ezt tesszük azért, mert a testületi szellemi, érzelmi, hullámai lassanként áttörtek a háborús helyzet korlátait és meri városunkban a társadalmi élet egyenmény külső megnyilvánulása kését arra, hogy véletlünk annak az esetleges téves hitnepsőt gyanunk is, mintha a tisztikar és polgármestert magasabb erkölcsi egységbe foglaló összetartás, kollégialis szeretet ebben az utolsó néhány évben megfoglyalkozott volna.

Mi tisztviselők megértjük és szeretettel méltányoljuk, hogy nagy felelősségű, ugyszólván le- róhatatlan kötelességekkel terhelt nehéz állásodnak, kisebb, nagyobb érdekcsoportok folytonos ostromában, nem egyszer igazságtalan gáncsolódások, kritikák közepette 10 évi betöltése olyan határkő, amely mellett nem szaladhatsz el visszaspillantás nélkül.

Ebben a visszaspillantásban mi, akik a 10 év alatt mint hűséges munkatársak állottunk körülötled, a háború hazafias gondja mellett is meleg együttérzéssel részt veszünk 1908—1918. Akik átéltük, tudjuk, hogy épen nem volt termékeny, langyos szellőtől csókoló korall ágyon nyugvó tündér.

sziget. Hiszen az első fele a kitörő vihart megelőző fojtó szelcsendben, nagyobb fellendülésre alig képes nemzetgazdasági millióben folyt el, a másik fele pedig a világháború felzúgó hullámain tajtékzó örvényei között rohant le. Minden alkotás, amelyre ebben a súlyos évtizedben visszatekinthetsz, kétszerez érdemed első sorban neked s másodsorban a bizottsági tagok, tisztviselők, polgárok közül mindazoknak, akik polgármesteri tervaidben nem akartak megállítani, a gáncs és akadékoskodás kerékkötő sarával, hanem bizalommal, jóakarattal és tettel támogattak.

Habár nem kimerítően és időrendi egymásutánban, mégis fele- tetlen meg nem emlékezünk arról: mi is történt hát a lefolyt tíz év alatt, helyesebben ennek első felében, amikor a békés munka ugyan kedvezőbb viszonyok között, de mégis lehető volt.

Mindenekelőtt ebben az időben esik a város közegészsége kulturális kényelme szempontjából kor- szakalkotó áldados vízvezeték és szennyvízcsatornázás létesítése; az árvízvédelem; Deák Ferenc utcai iskola, iparos tanonc iskola építés mind nagyobb szabá- rú, lantropikus, nagy kulturális léte- sítmény: A Petőfi utca kinyitása; a Deák Ferenc, József, Kégl György, Jókai, Kossuth utcák és Zita királyné utj burkolása s ez- zel nagy lépés a modern város rendezés felé.

A várkör csatorna bebotlottsá- g, amely a városnak a közegészség- ség, a városépítkezési esztétika szempontjából régi nyitott sebét hegesztette be, szintén a közel- múltnak egyik érdemes alkotása.

Polgármesteri programod egyik fénypontja egy monumentális városház építése, a te lelkes agitáltsod és szorgalmazásod foly- tán előmunkálataiban teljesen ké- szen volt s bizonyára nem rajtat mult, hogy meg nem valósulhat- tott, hiszen olyan körülményekkel volt előkészítve, hogy a szükség- ges fedeztetés is gondoskodást a városi ingatlan átírási illeték be- hozatalával.

A várkör utca rendezését és egy új honvédkaszárnya építését ugyan- ezen háború zárzavara akasztotta meg.

A legelőknék javítása és teny- dezése mint egyik nagyfontosságú gazdasági problémánk a legjob- udon haladt előre. Sajnos a há- ború ezt is megállította új- ban.

Többrendbeli fedezeti források megnyitása és köztük különféle

államsegélyek megszerzése dicsé- ri polgármesteri működésedet.

Városunk kulturájában legújab- ban leánygimnázium felállításá és egyik monumentális emléke ma- rad polgármesteri munkásságo- dnak.

Providenciális városi telekpóli- tika hasznos tanujelű a Zichy, Bierbauer, Obermayer házak, az Arany Sas, a Ponty épület és a Havranek major megszerzése.

Közigazgatási szervezetünkben minden vonalon a rend és harmo- nia megteremtése, hogy többet ne említsék, az ügyosztályrendszer behozatala s a számvévesző mo- dern megszervezése a te polgár- mestri vezetésed alatti időszak eredménye.

És nem a te polgármesteri mun- kásságod első éveiből eredt-e az évtizedek vajudása utáni első szá- mottevő fizetésrendezés, amely egy időre — sajnos, a háború miatt csak rövid időre — a multnak nyomoruságos viszonyaihoz képest a tisztviselői karnak tisztességes megélhetést biztosított.

A legkomolyabb alkotások és a jövőnek szánt tervezések 6 éve után jött a háborúnak immár kö- zel négy éve.

Megfoglyalkozott létszámmal, az erők végsőhög feszítésével pihenés és szünet nélkül folyt a közigaz- gatás munkája ugyszólván csak azért, hogy a polgári életet a há- ború követelte rendkívüli teljesítő képességében lennirta, a polgári életnek a háború okozta vérző se- belt gyógyítsa s a körjö hiányait, nélkülözéseit enyhítse.

Tesztet, lelket emésztő és nyo- murusággal teljes válságos nemzeti helyzetünk lázával égető és bi- zonytalan jövő tépelődéseivel zak- tatott négy év volt ez, amelyben alkotásokkal, tervezetekkel próbál- kozni szattira lett volna.

Vélünk együtt hazafias köteles- ségtudással kitartottad pihenés nélkül a háború eddig lefolyt éveit, tán nem alaptalan az a reményünk, hogy ezt a komor és sötét borultó- terhes négy évet nemsokára a béke derűje és napugara válja fel.

Egy évtizeddel ezelőtt nagyza- básu programmal, nemes becsvágy- gal, a legtisztább önzellenséggel és puritán becsületességgel foglaltad el a polgármesteri széket.

Nyugodt önérettel s a becsü- letesen, mindenkor jó szándékkal teljesített kötelesség jutalmazó tu- datával tekinthetsz vissza a lefolyt tíz évre.

Jól esik, hogy ezt elmondhatjuk neked; jól esik, hogy ez alkalom- ból időseregélyhettünk köröd s üd- vözölhetünk az évek mulásában nem változott szeretettel és ragas- kodással, egyuttal háias visszaem- lékezéssel arra, hogy ha voltak- is itt, ott közted és a tisztikar között vagy magunk között a közszoigalat izgalmait folyttan fejmerült sűrűlő- d.

sok, a te közismert jólelkűséged, jószívűséged kedves emléként él bennünk s máris kibékítő, jövevő központja tisztviselői életünknek.

Mint hűséges és őszinte munka- társak, mint a 10 évi polgárme- stersednek s ez idő alatti munká- és törekvéseidnek azokkal legkö- zelebb álló tanui ez alkalomból is önként, benső sugallatunkból biz- tosítunk szeretetünk, nagybecsü- lésünk és ragaszkodásunkról azzal az óhajjal, hogy velünk együtt s ennek a tisztikarnak az éjen végy részt a háborút a multnak sötét poklába keigető győzelmes békének mámoros diadalmenetében azzal a boldogító tudattal, hogy a reád bízott nagy, fontos munka- körben lelkiismeretesen teljesített hazafias kötelességedet.

Mindnyáján szívből kívánjuk a Mindenható boldogító áldását reád és közéleti küzdelmeid gondjaiban mindenkor szeretettel és megértés- sel melletted álló kedves felesé- gedre.

A jó Isten tarlson s éltessen!

HIREK.

— Megyéspüspökünk Szatmá- ron. Szatmárról táviratozzák: Dr. Prohászka Ottokár székes- fehérvári megyéspüspök ideér- kezett Szerdán a nagytemplom- ban beszédet mondott. Csütörtökön délelőtt a zárda nagyter- mében nők részére; délután pedig a főgimnázium nagyter- mében férfiak részére konfe- renciabezédet mondott a me- gyéspüspök.

— Huszáraink kerül ünne- p. Az érdeklődés oly általános e minden tekintetben rendkívüli nek igérkező esemény iránt, ami- lyen csak kivételes esetekben ta- pasztalható Fehérváron. Ez azt a nagy érdeklődést még fokozzák szótól színes képek, amelyek a Knazovitzky Béla Nádor utcai üz- letének kirakataiban hívják fel a figyelmet a huszárok. Pünkösdi ünnepeigére és a kisorsolásra ke- rülő gyönyörűbbnél-gyönyörűbb nyeregmentárgyak sokaságára, a- melynek egy kis része a „Hunga- ria” cipőgyár Nádor utcai fiókja- nak kirakataiban pompázik és kelt általános feltűnést. Rengeteg az élő haszonállatok száma, amelye- ket fehérvári és fejedelmi föld- birtokosok küldtek a huszároknak. Az állataik külön érdekessége tesz az ünnepségnék. A Frichay Richárd kintőné gárdája vasárnap a Zichy-ligetben mérsékelt belépő díjak mellett sétatárgyversenyt fog tartani. Megállapította már a ren- dezőség a sátrakban áruvó és kü- lömböző jegyeket, valamint virá- gokat, cigarettákat és egyéb ha- sonló holmikat áruvó urihölgyek és urileányok beosztását is. Höl- gyeink tarka serege külön eleven.

Lapunk máj száma papiroshiány miatt zöldal.

Egyes szám ára 8 fillér.

seget fog kölcsönözni a délután-
nak. Ha az égi hatalmasság is
kegyes lesz' huszárainkhoz és
szép idővel kedveskedik Pünkösöd
első napjára, akkor olyan élet
lesz a Lövöldében, amilyen csak
a „rég jó időben“ volt, akkor is
csak igen kivételes alkalmakkor.

— Adonyban folyó hó 16-án
végezte az alesperes kerület pap-
sága és tanítósa husvétli szent
gyónását és szt. áldozását Horváth
Lajos lazarista atya vezetése alatt.
A hívekre különösen jó hatást tett
az a körülmény, hogy a tanítói
testületben a kerülethez tartozó
állami iskolák tanítói is jelen
voltak.

— Tizenhetes Hét. A bizottság
szerdán d. u. Mayer ezredes elő-
nökléte által tartott gyűlésen igen
érdekes határozatot hozott. Azt
határozta ugyanis, hogy a június
második kierti ünnepséget nem a
Lövöldében tartja meg, hanem a
Zichy ligetben. Ebben az elhatá-
rozásában az vezette a bizottságot,
hogy ez a város közepén fekvő
hely mindenképen kellemesebb le-
het a közönségnek. Az igazságt-
ügyi palota s a tisztai pavillon
előtt való utcákat elzárják a kocsi
közlekedés elől s e 2 utcán állít-
ják fel a sátrakat. A liget megki-
mélésére a katonaság fog fel-
figyelni. A közönség bizonyára
szívesen fogadja ezt az újítást.

— A folyó hó 26-ától június 2-ig
bezárólag tartandó Tizenhetes Hét
a vidéken is nagy visszhangra
lelt, de még a szomszédos Tolna
vármegyében is, ahonnan a 17.
honvédszállásos ezred szintén soroz.
A kiküldött levelekre a megyén
távolról is sok bejelentés történt.
Móron pedig Urnapján nagyke-
retű kerüli mulatságot rendeznek a
Lambert grófok parkjában. A
munkálatokban az otitani Vörös
kereszt elnöksége is részt vesz,
valamint Trautenberg báróné is.
A hangversenyre meghívták Her-
mann László igazgatót is. A ke-
reskedők közül újabbán a követ-
kezők jelentettek be adomány-
kat: Schlamadinger Antal és fia,
Gröz Aladár, Korai Arthur, Sági
Gyula, Deutsch Aladár, Káldor és
Kelemen, továbbá Dr. Lukács
Gyuláné, Bilkey Ferenc, Reich
Alfréd, Fischer Máttyás, Gróf Esz-
terházy Miklós, Enyingi-Wertheim
Pál és Gróf Battyány Géza. Pénz-
adományt 200 K.-t jelentett be az
Általános Bank és Takarékpénztár
r. t.

— Adomány a 17-esek hadi-
muzeumának. Maugsch Gyula
szobrászművész a 17. honvédszá-
llásos hadimuzeuma részére felajánlotta Ötletése a király, a
királyné és a trónörökös szobrát,
továbbá „Doberdói“ és a „Sza-
badtság harctéri élményei“ cso-
portozatot. Tehetséges szobrászunk
eme szép elhatározásáért, melyet
hadigyűteményünket szaporította,
ez uton is köszönetemet fejezem
ki. Mayer Pál, ezredes.

— Leforrázta magát. Fucsek
Ignác 56 éves kovács, palotai
lakos főzónót ebédkiosztás közben
szerencsétlenség érte. Megcsuszolt
rádótt a forró leves, és súlyos égési
sebeket szenvedett. A Szent
György kórházban ápolják.

— Újabb lopás történt tegnap
a DV. telephelyaudvarán. Felőrök
egy vasuti teherkocsi, melyből 2
láda szivart és 2 bál dohányt lop-
tak el. Az ismeretlen tetteseket
keresi a rendőrség.

— A kormány feloglatja az
idel koral burgonyatermést. A
kormány az 1918. évi terméssel
származó koral burgonyatermést
azokon a területeken, amelyeket
az országos közlelmzési mi-
niszter évégből kijelölt zár alá
veszi. A koral burgonya legma-
gasabb árát ugyancsak a közlelm-
zési miniszter állapítja meg.
Hogy a zár alá vett terméssel a
termelő mennyit tarthat vissza
házi és gazdasági szükséglet ki-
mén, azt a közlelmzési minisz-
ter állapítja meg. A visszatartott
mennyiséget csak arra a célra
szabad felhasználni, amely célra
azt részére visszahagyják. A fe-
leséget a maximális áron csak az
országos burgonya közvetlő: iro-
dának, vagy olyanoknak szabad
eladni, akiket az iroda átvétel
kijelölt. A koral burgonya kiuta-
lása iránti kérelmeket a közlelm-
zési miniszterhez kell benyuj-
tani. Elrendelte továbbá a kor-
mány azt is, hogy koral burgo-
nyát csak igazolvánnyal szabad
szállítani. A szállítási igazolvány
kényszer meghatározott helyeken
és meghatározott időben a
tengelyen való szállításra is kiter-
jeszhető. Azok az ügyletek, ame-
lyek ezen rendelet életbe lépése
előtt koral burgonyának adásvé-
tele iránt jöttek létre, ideértve a
termelési szerződéseket is, hatá-
lyukat veszítik és azok alapján
senki teljesítést, vagy kártérítést
nem követelhet. A rendelet ma
lép életbe.

— A Várkörúti csatorna ügye.
A Várkörúti csatorna beboltozá-
sának költségeit részben az érde-
kelt tulajdonosok tartoznak viselni.
A város megegyezési alapon óhajlja
a költség hozzájárulást elintézni,
ezért legközelebb értekezletre fogja
meghívni az érdekelte háztulajdo-
nosokat. Ha az egyezés nem si-
kerülne, egy a háztulajdonosok
közélszerezesedését hatóság be-
csülők fogják megállapítani.

— Szerencsétlenül járt. Palánci
István Vámpusztai 17 éves kise-
gítő fűtő: A gép körül foglalatot
kavda eselést s válpereccsont és
karcsontörést szenvedett.

— Elemelt kőgallér. Tegnap
délelőtt egy 35. gyalogezredbeli
katona beállított Goldschmid Pál
35. gyalogezredbeli hadnagy távol-
léteben Kégl György utca 6. szám
alatti lakására azzal az ürüggyel,
hogy Goldschmid hadnagy küldte
öt egy zöldes színű kőgallért,
azt a házasszony ki is adta. Mikor
Goldschmid hadnagy délben haz-
zatért, kiderült, hogy csalás történt,
mert ő nem küldött senkit sem a
gallérjáért. A hadnagy feljelentést
tett a rendőrségen a kőgallértolvaj
katona ellen.

— Egy liter tej 3 korona. A
budapesti központi vásárcsarnok-
ban tettenérték Jakli Jánosné
nagykereskedő asszonyt, amint a
tej literjét 3 koronáért árusította.
Nyomban megtartották a rendőri
büntető tárgyalást és Jaklincét öt
nap elzárásra és 100 korona
penzbírságra, két évőjéért. Nagy
Kalmánné és özv. Szatnek An-
tálné, akik saját fogyasztásukra
vették a tejet, 100—100 korona
penzbüntetésre ítélték.

— A tojáskonzerválást a Köz-
lelmzési Hivatal május 19-ől
további rendelkezésig eltiltotta s
igy az érdekeltek az ez idő alatt
gyűjtött tojástart friss állapotban köz-
fogyasztásra bocsátani kötelesek.

— Elveszett 50 drb. két koro-
nás bankjegy tegnap a főtrafik-
tól a Megyeház utcáig terjedő ut-
vonalon. A károsult dr. Palánczy
Miklós nyug. ezredorvos, aki
mindkét szemére világtalan. A
becsületes megtaláló jutalomban
részesül.

— Köszönetnyilvánítás. Mind
azoknak, kik felejtethetlenn és
atyánk elhunytá alkalmával rész-
vétlőknek bármilyen módon kifejezést
adtak, ez uton mondunk hálás
köszönetet. Mader család.

— MEGNYILT! Glaser Ármán
úr és női divatúri üzlete a
Kossuth utcában (volt Falvy-féle
üzlet). Raktáron tart nagy választék-
ban mindennemű úri és női
divatúri cikkeket.

— Kőhögés ellen kintőnden bevált
házi szer a Störk-pasztila. Egy
doboz ára 1'50 korona. Kapható:
Szitts Róbert Károly királyi téri
gyógyszertárban. — Tégelyben
adandó szerekhez tégelyhiány
miatt a tégelyeket tessék ma-
gukkal hozni.

A szőlősgazdák figyelmébe.

Arra kérjük az érdekelte szőlő-
lősgazdákat, hogy borseprűjüket
minthogy a seprű kifőzését
megkezdettük sürgősen szál-
litassák. Ha azokban fuva-
rost szereznél módjokban nem
volna, a seprű mennyiségének
és az átvétel helyének (présház
számának) megjelölése mellett
szíveskedjenek iródánkat (Tá-
virda u. 6.) mielőbb értesíteni,
hogy a szállításról mi gondos-
kodhassunk.

Ugyanerre kérjük azokat is,
akiknek még kifőzetlen törkö-
lyük van. A szőlőtörköly tulaj-
donosait azonban külön még
arra is kérjük, hogy a szállít-
tást — borseprű főzésére való
tekintettel a hó végéig halasszák
el. A bejelentést minél előbb
kérjük.

Szefehérvári Központi
Szeszfőző Szövetkezet.

Mozi.

Az Uránia igazgatója közli:
Az Uránia pünkösdsje. Május
17, 18 és 19. napjain az Uránia
egy remek magyar filmet vett a
műsorára, melynek címe a „Koldus-
gróf“ Hervé gyönyörű színműve
4 felvonásban. Főszereplők: Kor-
mos Ilonka, Szécsi Ferike, Pethő
és Simon Mariska. Pünkösöd-hét-
főjén egy napos műsorban Magda
Szonyja és Carl Götz legszebb filmje
a „Diadalmas élet“ kerül színe.
Május 21 és 22-én (kedden és
szerdán) egy bájos vigjáték szere-
pel a műsorban, melynek címe:
„Egy asszony 3 férj.“ a főszerepet
Frici Scheif, Amerika legnépsze-
rűbb primadonnája játssza. Ez a
film az amerikai kinematográfia
legkötelesebb produktuma. Frici
Scheif ezuttal először mutatkozik
be az Uránia közönségének és

ezentul több filmje kerül műsorra,
melyek mind meglepetések lesznek.
Ünnep és vasárnap 4 előadás 3,
5, 7 és 9 órakor.

Az Apolló igazgatósága közli:
A szép asszony kálváriája.
Else Frölich, a kiváló mozdíva
egyik leghatásosabb szereplését
látjuk ebben a pompás technikájú
Nordisk-filmdrámában, mely elej-
től végig teljes mértékben lekötő
a figyelmet. Egy polgári sorsból
fővő asszonya lett szépséges nő
szomorú viszontagságos életét tárja
elénk a film, megkapó, rendkívül
érdekes vonásokban. Előadások
pénteken és szombaton 7 és 9
órákor, pünkösöd vasárnap és hétfőn
3, 5, 7 és 9 órákor. Rendes hely-
árok.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetésekkért 10 szőlő
1'50 kor., azonfelül minden
szóért 10 fillér fizetendő.

Egy tanult és egy mindenestül
felvesz az Egyházmegyei Könyv-
nyomda Szent István-tér 1. sz.

Öreghegyen 12¹/₂ oktály szőlő
szép 4 szobás urilakkal eladó.
Bővebbet József kir. herceg-utca 9.
Egy hivatalnoknő állást keres.
Cím: Hüber Erzsébet, Halász-
utca 8.

Egy csinos ebéllő butor eladó.
Jókai-utca 22.

Köz- és magánlistviselőök fo-
gyasztási szövetkezete keres
azonnali belépésre raktárszolgálat.

Jóvaló kocsi felvesz a ven-
dégelők szikvizgyára. Palotai u. 2.

Csorda utca 12. számú ház
szabadkéből eladó.

Kempis Tamás világhírű köny-
vecskéje kapható Horváthné és
Bónáné papírkészítésében.
Ugyanott kapható Szalézi sz. Fe-
renc Philothed-já.

Uránia-színház

Péntek, szombat, vasárnap,
május hó 17, 18 és 19 én:

Koldus gróf

Hervé gyönyörű színműve 4
felvonásban.

Főszereplők Kormos Ilonka,
Simon Mariska, Szécsi Ferike.

Kiegészítő műsor.
Előadások 7 és 9 órákor.
Rendes helyárok.

Apolló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap,
május hó 17, 18 és 19 én:

Nordisk Co. mesterműve!

A SZÉP ASSZONY KÁLVIÁRIÁJA

Dráma 4 felvonásban.
Főszereplő: Else Frölich.

Kiegészítő műsor!
Előadások: 7 és 9 órákor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor.

Rendes helyárok.